

1.	Наслов на наставниот предмет	ЈАВНО ЗДРАВСТВО-КЛИНИЧКА ПРАКСА			
2.	Код	ОМ- 617			
3.	Студиска програма	Општа медицина			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	УКИМ-Медицински факултет Катедра по Епидемиологија и биостатистика, Катедра по медицина на труд, Катедра по социјална медицина, Катедра по хигиена			
5.	Степен на образование (прв односно втор циклус)	Интегриран циклус			
6.	Академска година/семестар	Шеста/XI - XII	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Раководители на катедрите: Проф. д-р Весна Велиќ Стефановска, Проф.д-р Јованка Караџинска Бислимовска, Проф. д-р Фимка Тозија , Проф. д-р Драган Ѓорѓев *наставата ја изведуваат сите членови на катедрите			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Добиени кредити (положен испити) од социјална медицина, хигиена, епидемиологија и биостатистика и медицината на трудот			
10.	Цели на предметната програма: Усвојување на основни принципи, начела и пракса во јавното здравство од областа на хигиената, социјалната медицина, медицината на трудот, епидемиологијата и биостатистиката				
11.	Содржина на предметната програма: Хигиена <ul style="list-style-type: none"> • Апликација на основниот методолошки пристап за проценка на еко-токсиколошки ризици • Изложеност и проценка на здравствен ризик на физички, хемиски, биолошки и радиолошки агенси во животната средина • Прописи, стандарди и мониторинг на безбедност на храната • Нутриција и физичка активност, јавно здравствено значење низ практични примери • Стратегии и политики за одредување приоритети и управување со ризиците во здравствената екологија, нутриција и безбедност на храна Социјална медицина <ul style="list-style-type: none"> • Детерминирање на здравје, евалуација на здравје на индивидуа и популација • Организација на здравствена заштита и евалуација на здравствен систем • Приоритетни јавно-здравствени проблеми: ризици, стратегии, политики • Промоција на здравје и превенција на болест • Здравствена политика, економика во здравство и менаџмент: анализа на политики и добра пракса 				

	<p>Медицина на труд</p> <ul style="list-style-type: none"> • Работно место, работна средина, професионален ризик-проценка на ефектите на професионалната експозиција врз здравјето на експонираните работници • Професионални болести, болести во врска со работа и повреди на работа: клинички (дијагностички алгоритми, терапевтски процедури)-превентивни и јавно- здравствени аспекти во пракса • Оценка на работна способност, апсентизам , инвалидност, рехабилитација • Превентивна стратегија-нивоа и мерки; промоција на здравјето на работното место (мултидисциплинарен и интерсекторски пристап); медиколегислативни аспекти (примери и решенија во пракса) • Интересентни јавно-здравствени превентивни програми (примери, анализа, препораки) во медицината на трудот <p>Епидемиологија и биостатистика</p> <ul style="list-style-type: none"> • Епидемиолошки принципи, модели, епидемски процес, мерки за превенција • Епидемиолошки методи (дескриптивен, аналитички, експериментален) • Епидемиолошки карактеристики на одделни заразни и незаразни болести • Дескриптивни статистички методи • Аналитички биваријатни методи • Витална статистика <p>Клиничката пракса ќе се организира воек на 2 работни недели со полно работно време од 8 часа. Ќе бидат организирани 4 турнуси во тек на XI и XII семестар. Во тек на турнусот се менуваат одделите и менторите. Секојдневните активности на студентот ќе се бележат во посебен “дневник на активности” кои ќе бидат верифицирани со потпис на менторот.</p>			
12.	<p>Методи на учење:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Интерактивна работа,менторски принцип на работа, индивидуална работа, работа во мала група, решавање на проблем • Обработка , приказ и решавање случаи од различни сегменти на јавно- здравствената пракса • Анализа на податоци, компјутерска симулација • Евалуација на научна литература, консултации, есеи, семинарска работа • Проблемски конципирани семинари,дискусии, јавна презентација 			
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови		
14.	Распределба на распложивото време	80 часови вежби 40 часови домашно учење		
15.	Форми на наставните активности	15.1	Вежби (лабораториски, клинички), семинари, тимска работа	80 часови

16.	Други форми на активности	16.1	Домашно учење	40 часови
17.	Начин на оценување			бодови
	17.1	Завршен испит	мин. – макс.	
		Семинарска работа	бодови	36 - 60
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	Семинарска работа писмена + усмена презентација	
	17.3.	Активно учество	Пракса*	бодови мин. - макс. 24 - 40
		*Наставата е организирана во тек на 10 дена по 8 часа. Присуство: 2 бода; активност: 2 бода Од секој дел од праксата (епидемиологија и биостатистика, медицина на труд, социјална медицина, хигиена) студентот треба да добие минимум 6 бода		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		Студентот треба да освои минимум 60 бода. Оценувањето на студентот е описно (положил)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		Условувачки критериуми: За да добие потпис и да пристапи на завршен испит студентот е потребно да ја посетува праксата и да освои минимум бодови За да пристапи на завршен испит (јавна презентација) студентот треба да изработи семинарска работа.	
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студенска анонимна евалуација за предметот и наставниците и соработниците кои учествуваат во изведувањето на наставата	
22.	Литература			
	Задолжителна литература			
	Р.бр	Автор	Наслов	Издавач
	Година			
22.1	1	Макси-Розено-Ласт, Роберт В. Волас и др.	Јавно здравство и превентивна медицина	Скопје: Табернакул,
	2	ЃорѓевД, Кочубовски М, Кендровски В, Ристовска Г.	Хигиена и здравствена екологија	Скопје: Медицински факултет
	3	ЃорѓевД, Кочубовски	Хигиена на храна и исхрана	Скопје: Медицински
				2011
				2008
				2008

		М,Кендровски В, Ристовска Г.		факултет	
	4.	Донев Д, Спасовски М, Тозија Ф, Ќосевска Е, Гудева- Никовска Д, Касапинов Б, Кишман Христовска М, Лазаревик В, Симоновска В.	Социјална медицина	Скопје: Медицински факултет	2012
	5.	Бислимовска- Караџинска Ј, Минов Ј, Ристеска-Куч С, Мијакоски Д, Столески С.	Медицина на труд	Скопје: УКИМ, Медицински факултет	2011
	6.	Стикова Е.	Медицина на труд	Скопје: Медицински факултет	2012
	7.	Даниловски Д, Оровчанец Н, Василевска К, Таушанова Б, Велиќ- Стефановска В, Исјановска Р, Ивановска- Зафирова Б, Здравковска М, Павловска И.	Општа епидемиологија	Скопје: Медицински факултет	2007
	8.	Даниловски Д, Оровчанец Н, Василевска К, Таушанова Б, Велиќ- Стефановска В, Исјановска Р, Ивановска- Зафирова Б, Здравковска М, Павловска И.	Специјална епидемиологија	Скопје: Медицински факултет	2007
	9.	Даниловски Д,	Биостатистика	Скопје:	2005

		Оровчанец Н, Василевска К, Таушанова Б, Велиќ- Стефановска В, Исјановска Р, Ивановска- Зафирова Б, Здравковска М, Павловска И.		Медицински факултет		
	10.	Тулчински Т, Варавикова Е.	Новото јавно здравство во 21-от век	Скопје: Студентски збор	2005	
	Доплнителна литература					
	22.2	Р.бр	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1	Роберт Х. Фриис, Томас А. Селерс	Епидемиологија за јавното здравство	Скопје: Академски печат	2011
		2	Лојд Ф. Новик, Синтија Б. Мороу, Глен П. Мејс	Администрација на јавното здравство: принципи за менаџмент заснован на населението	Скопје: Академски печат	2011